

9 בדצמבר 2024

ט' בכסלו התשפ"ה

הנדון: חוזר נהלים להגשת בקשות להתאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות בשנת הלימודים תשפ"ה לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב – הנבחנים בשנת הלימודים תשפ"ה ותשפ"ו

פתיחה

חוזר הנהלים כולל את ההנחיות והנהלים המעודכנים בנושא אישור ומתן התאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות. התאמות אלו מיועדות לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב הנבחנים בבחינות הבגרות, שרכשו את הידע הנדרש וקשייהם באים לידי ביטוי באופן הבעת הידע הנרכש.

החוזר מפרט בפרוט את התפיסה והמדיניות בנושא טיפול בתלמידים עם לקות למידה והפרעת קשב, את נהלי ההגשה להגשת בקשות להתאמות בדרכי היבחנות בבחינות בגרות לועדת התאמות מחוזית, לועדת ערעורים עליונה והנהלים במסגרת התוכנית "מלקויות ללמידה".

ההנחיות והנהלים בחוזר זה הינם עבור תלמידים הלומדים בתשפ"ה בכיתה י' ואשר ייבחנו בבחינות הבגרות בשנת הלימודים תשפ"ה ותשפ"ו. בקשות לועדת התאמות מחוזית ניתן להגיש רק בעבור תלמידים ברשויות שאינן בתוכנית "מלקויות ללמידה". תלמידים מסיימי כיתה ט' שלמדו בבתי הספר בהם מיושמת התוכנית בחינת זכאותם להתאמות תעשה אך ורק במסגרת התוכנית "מלקויות ללמידה". על כן, יש לסקור את רשימת תלמידי שכבת י' ולאתר את כל התלמידים שלמדו בשנת הלימודים תשפ"ד בחטיבה המיישמת את התכנית. דגש מיוחד לתלמידים במעברים בין רשויות מקומיות ובתי ספר (ניתן לקבל מידע זה במערכת הבגרויות תחת קטגוריית "אוכלוסיות". תלמיד בתוכנית יאופיין כאוכלוסיית מ"ל). זה המקום לציין כי סל התאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות בוועדות המחוזית ובמסגרת התוכנית "מלקויות ללמידה" זהה.

הפרק השני בחוזר יעסוק בשינויים ובדגשים המפורסמים לשנה זו ולהלן תמציתם:

- השנה יתקיימו שני מועדי הגשת בקשות (בחודש ינואר 2025 ובחודש יוני 2025) לועדת התאמות מחוזית במטרה לאפשר מענה לתלמידים הנבחנים במתווה הבגרויות החדש למקצועות החברה, המורשת והרוח.
- יפורטו השינויים בהתאמות בדרכי היבחנות במקצועות האנגלית והמתמטיקה.
- יפורטו נהלי ההגשה בעבור אוכלוסיית התלמידים הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה.

יתר פרקי החוזר והנהלים דומים לחוזרים שפורסמו בשנים האחרונות.

אנו נמצאים בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" ומזה כשנה במציאות מורכבת הנוגעת לכל אחת ואחת מאתנו. מערכת החינוך מקיימת למידה, באופנים שונים, בהתאם להנחיות פיקוד העורף. משרד החינוך מגבש כל העת מענים ופתרונות לכלל הצרכים השונים. בהתייחס למציאות המורכבת אנו יודעים כי לעתות חירום השפעה ברמה הרגשית, פיסית וחברתית על כלל האוכלוסייה ועל ילדים ובני נוער בפרט. תלמידים רבים חווים מצוקות פיסיות ורגשיות במיוחד כאשר מדובר במצב חירום מתמשך.

כדי לאפשר לבתי הספר, ששגרת לימודיהם הופרעה, להביא את תלמידיהם לידי מיצוי יכולותיהם מבלי שהמציאות שנכפתה עליהם תפגע בהישגיהם, פרסם אגף בכיר בחינוך חוזר עדכונים בנושא [יישום מתווה הקלות בבחינות הבגרות שיינתנו לבתי הספר במעגלי הפגיעות השונים](#). במסמך מפורטות ההנחיות גם עבור תלמידים במעגל פגיעה ראשון ובעבור מקרים פרטניים חריגים.

אגף לקוויות למידה והפרעת קשב רואה עצמו מחויב להכלת כלל התלמידים הלומדים בחינוך הרגיל ולהתאמת ההוראה והלמידה לאוכלוסיית התלמידים עם הצרכים השונים בחינוך הרגיל, בכל עת ובעתות משבר על אחת כמה וכמה. יחד עם זאת, חשוב להבחין בין **הקלות** בדרכי היבחנות הניתנות על רקע המציאות המורכבת ואשר פורסמו על ידי אגף בכיר בחינוך ולמועדי היבחנות ספציפיים לבין **התאמות** בדרכי היבחנות הניתנות על רקע לקות למידה ו/או הפרעת קשב וניתנות עד לגיל 25.

עיסוק מתמיד בקידום הוראה, למידה, הקניית ערכים והדיאלוג המשמעותי בין באי בית הספר הינו ליבת המעשה החינוכי. כולנו מחויבים לחפש ולמצוא כיוונים, דרכים, שיטות, תכנים, שותפויות וסדירויות על מנת לקדם כל תלמיד ואיש צוות באשר הוא. אנו פועלים מתוך אמונה כי תהליכים אלה הנוגעים בהיבטים השונים בטיפול באוכלוסיית תלמידים זו, המדגישים התערבות וסיוע בתהליכי למידה ובהיבטים רגשיים, משמעותיים וחשובים בעבור כל העוסקים בחינוך ומקדמים את כלל התלמידים.

יש ביכולתו של איש החינוך וצוות בית הספר לחנך, ללמד ולקדם את כל התלמידים ואמונה זו היא בסיס להצלחה בטיפול באוכלוסיית תלמידים שונים צרכים ומתקשים בפרט.

לרשותכם [מערך הדרכה מחוזי](#) מטעם אגף לקוויות למידה והפרעת קשב, וניתן להסתייע בו במידת הצורך.

לאור המציאות המורכבת ייתכנו שינויים בהתאם להתפתחות המצב במדינה. במידת הצורך יינתנו הנחיות ספציפיות בסמוך למועד ההגשה.

באיחולי ימים שקטים ובשורות טובות.

בברכה,

הילה אהוד מור חיים

מנהלת אגף לקוויות למידה והפרעת קשב, שפ"י

גבי אינה זלצמן, סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי
ד"ר טלי יניב, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גבי מירב זרביב, סמנכ"ל ומנהל המינהל לחינוך טכנולוגי
מנהלי מחוזות
גבי גילה כרמל, מנהלת מינהל טכנולוגיות דיגיטליות ומידע
גבי עינב לוק, מנהלת אגף בכיר שפ"י
מר דויד גל, מנהל אגף בכיר בחינות
גבי אלה מוזס, ממלאת מקום מנהלת אגף א' לחינוך על-יסודי
מר חיים מויאל, מנהל אגף א' חינוך לילדים ונוער בסיכון
גבי תמי אומנסקי, מנהלת אגף א' חינוך מיוחד בבתי הספר
גבי מיכל אנגלרט, מנהלת אגף פסיכולוגיה, שפ"י
גבי זוהרה פלורסהיים, מנהלת אגף ייעוץ, שפ"י
גבי סימה עובדיה פורצנל, מנהלת אגף יישומי חוק ומדיניות במערכת החינוך ויו"ר וועדת
ערעורים
גבי שירין נאטור חאפי, מנהלת אגף חינוך ערבי
מר מנחם נדלר, מנהל האגף למחוננים ומצטיינים
גבי איה ח'יראדין, מנהלת אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי
אסף מנוחין, ממונה על החינוך הטכנולוגי העל-תיכוני
גבי דבורה רנד, מנהלת חטיבה בכירה יישומים לבעלויות חינוך
מפקחים רפרנטים לקוויות למידה
רכזי וועדות התאמה מחוזיות
מדריכי אגף לקוויות למידה : ארציים ומחוזיים
גבי הילה חיון, רכזת ארצית "מלקוויות ללמידה"
גבי מיכל מנקס, סמנכ"ל חינוך וחברה - מרכז השלטון המקומי
ד"ר שי פרוכטמן, יו"ר איגוד מנהלי המחלקות לחינוך ברשויות המקומיות – לבדוק
מר רן ארז, יו"ר ארגון המורים
גבי יפה בן דוד, יו"ר הסתדרות המורים
מר מירום שיף, יו"ר הנהגת ההורים הארצית

תוכן עניינים	עמוד
1. כללי	5
2. שינויים והדגשים	5
2.1 מתווה בגרויות חדש למקצועות החברה, המורשת והרוח	
2.2 שינויים בהתאמות בדרכי היבחנות באנגלית	
2.3 שינויים בהתאמות בבחינת הברגרות במתמטיקה	
2.4 תלמידים הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה	
3. קווים מנחים לצוות החינוכי.....	7
3.1 רקע	
3.2 איתור, התערבויות, תיעוד ומעקב לאורך השנה	
3.3 הוועדה הבית ספרית	
4. נוהל הגשת הבקשות לוועדות התאמה מחוזיות ולוח הזמנים.....	11
4.1 וועדת ההתאמות המחוזית	
4.2 לוחות הזמנים	
4.3 מסמכים שיש לצרף לבקשה	
4.4 לאחר הדיון בוועדת התאמות מחוזית	
5. וועדת חריגים בסמכות אגף הבחינות	15
6. ערעור על החלטת וועדה בית ספרית, ערעור על החלטת וועדת התאמות מחוזית	15
6.1 הגשת ערעור על החלטה בית ספרית	
6.2 הגשת ערעור על החלטת וועדת התאמות המחוזית	
7. קשר עם הורים	16
8. התוכנית "מלקויות ללמידה"	17
8.1 הקדמה	
8.2 ערעור על החלטת חטיבת הביניים ומערך מל"ל עבור תלמידים מבית ספר שבתוכנית "מלקויות ללמידה"	
9. טבלה מרכזת פירוט ההתאמות והנחיות להגשת הבקשות לוועדת התאמות מחוזית.....	20
10. הבהרות על פי אוכלוסיות ותוכניות מיוחדות.....	26
10.1 תלמידים עם מוגבלות בשמיעה ולקות למידה/הפרעת קשב, הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בכיתה רגילה	
10.2 תלמידים מחוננים ומצטיינים מאותרים	
10.3 תוכניות ואוכלוסיות מיוחדות מאושרות להגשה לוועדת התאמות מחוזית במועד הגשה ראשון-ינואר 2025	
10.4 תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"	
10.5 תלמידים הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה	
11. תרשים התאמות בדרכי היבחנות	28
12. נספחים	29

חוזר זה מפרט את ההנחיות לאופן הטיפול בבקשות להתאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות בעבור תלמידים הלומדים בחטיבה העליונה עם לקויות למידה והפרעת קשב הלומדים בחינוך הרגיל, לרבות תלמידים אשר זכאים לתמיכה מסל התמיכה המוסדי¹.

בקשות להתאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות נידונות ומאושרות באפשרויות הבאות:

1. לאחר דיון בוועדה בית ספרית
2. לאחר דיון בוועדת התאמות מחוזית או בוועדת ערעורים עליונה
3. במערכי המל"ל, בחטיבות הביניים ברשויות המקומיות שבתוכנית "מלקויות למידה".

אין להגיש בקשות לדיון בוועדה המחוזית בעבור תלמידים שלמדו בבתי הספר שבהם מתקיימת התוכנית "מלקויות למידה" (ראה פרק 8 התוכנית "מלקויות למידה").

החוזר מפרט את רשימת ההתאמות בדרכי ההבחנות שניתן לבקש ולאשר, את אופן הגשת הבקשות ואת הגורם המוסמך לאישורן. כמו כן, מפרט החוזר את העקרונות והנהלים, את השלבים הנדרשים בתהליך הדיון לשם קבלת ההחלטות להגשת הבקשות להתאמות בדרכי היבחנות, ואת לוח הזמנים. כדי לסייע בעבודתכם המקצועית, מצורפים לחוזר נהלים זה נספחי חובה ומידע (נספחים 3-12, 14) וכן נספחי רשות (נספחים א-ג).

2. שינויים והדגשים

2.1 מתווה בגרויות חדש למקצועות החברה, המורשת והרוח

בהתאם לתוכנית ההיבחנות הגמישה תינתן האפשרות להיבחן בבחינות הבגרות במקצועות החברה המורשת והרוח, החל מקיץ **כיתה י** (ניתן להיבחן רק בשאלוני 35% במועד זה). על כן, ניתן להגיש בקשה להתאמות בדרכי היבחנות לוועדה המחוזית, עבור תלמידים הנבחרים בקיץ תשפ"ה בבחינות הבגרות החיצוניות במקצועות אלו. את הבקשה יש להגיש עד לתאריך 07.01.2025, ז' בטבת התשפ"ה. תלמידים שאושרו להם התאמות במסגרת התוכנית "מלקויות למידה" יוכלו להיבחן עם ההתאמות החל מכיתה י ואילך (אין צורך להגיש לוועדת התאמות מחוזית). במועד הגשה זה ניתן יהיה להגיש בקשה עבור תלמידי כיתה יי הניגשים להיבחנות בקיץ תשפ"ה במקצועות החברה, המורשת והרוח.

¹ בכל מקום בחוזר בו מצוין "תלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב", ההנחיות כוללות גם תלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב אשר היו זכאים לתמיכה מסל השילוב המוסדי בחטיבת הביניים (לקויות למידה ו/או הפרעת קשב 58- רמת תפקוד 1-2, הפרעות התנהגותיות ו/או רגשיות 55- רמת תפקוד 1-2, משכל גבולי 51- רמת תפקוד 1, הפרעות נפשיות 57 – רמת תפקוד 1) ותלמידים עם מוגבלות בשמיעה ולקות למידה/הפרעת קשב הלומדים בכיתה רגילה (תלמידים עם מוגבלות בשמיעה 60, ברמת חומרת מוגבלות אי-בי-ג' בזכאות לסל אישי, ללא זכאות לאפיון מוגבלות נוסף, ותלמידים עם מוגבלות בשמיעה 60, ברמת חומרת מוגבלות אי-בי-ג' בזכאות לסל אישי, עם זכאות לאפיון מוגבלות נוספת בשכיחות גבוהה ברמת תפקוד גבוהה (לקויות למידה ו/או הפרעת קשב 58- רמת תפקוד 1-2, הפרעות התנהגותיות ו/או רגשיות 55- רמת תפקוד 1-2, משכל גבולי 51- רמת תפקוד 1, הפרעות נפשיות 57 – רמת תפקוד 1).

לגבי התאמות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב אשר זכאים לשירותי חינוך מיוחדים מתוקף החלטות ועדת זכאות ואפיון, יש לפעול על פי ההנחיות חוברת הקמת בסיס הדיווח תשפ"ד, פרק ג' - חינוך מיוחד.

דגשים להגשה במועד זה:

1. הפנייה תכלול את כל הבקשות להתאמות בכלל מקצועות רבי המלל בהם התלמיד עתיד להיבחן (מקצועות החברה, מורשת ורוח ומקצועות רבי מלל נוספים כגון מקצועות מגמה והרחבה). כלומר, יש לבחון את נחיצות ההתאמות גם בעבור מקצועות רבי מלל שאינם מקצועות חברה, מורשת ורוח. שימו לב, תלמיד שהוגשה עבורו בקשה למקצועות רבי מלל במועד זה, לא ניתן יהיה להוסיף / לשנות בקשות להתאמות נוספות במקצועות רבי מלל במועד נוסף.
2. לרשות בית הספר עומדת האפשרות להגיש במועד זה גם את הבקשות למקצועות שפה ולמקצועות דלי מלל, במידה ונבדקה נחיצותן וברשות בית הספר כל המסמכים המגבים ומבססים את הבקשה.
3. במידה והוגשה במועד זה בקשה למקצועות רבי המלל בלבד, ניתן יהיה להשלים את הבקשה ליתר המקצועות במועד ההגשה הבא, עד 10.6.25 י"ד בסיוון התשפ"ה.

2.2 שינויים בהתאמות בדרכי ההבחנות באנגלית

- ניתן לבקש עבור תלמידים עם לקות למידה ו/או הפרעת קשב את ההתאמה של השמעת שאלון הבחינה והקלדת תשובות הבחינה אשר יהוו גם בנפרד וגם יחד התאמות ברמה 2. קרי, ניתן לבקש את ההתאמות הללו יחד ועל בסיס תפקודו של התלמיד ואבחון דידיקטי, פסיכודידקטי, פסיכולוגי ודידיקטי ובצירוף הרחבה של פרק האנגלית באבחון. תלמידים שיבקשו עבורם השמעת שאלון והקלדת תשובות לא יוכלו להקליט את תשובותיהם.
- בחינה מתוקשבת תיחשב כשילוב של השמעת שאלון הבחינה והקלטת תשובות הבחינה והיא ברמה 3. הדיון בבקשה זו יהיה על בסיס אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידיקטי ובצירוף הרחבה של פרק האנגלית באבחון. תלמידים שיבקשו עבורם בחינה מתוקשבת לא יוכלו להקליד את תשובותיהם.

2.3 שינויים בהתאמות בבחינת הבגרות במתמטיקה:

- השמעת שאלון הבחינה במתמטיקה בשאלוני 3 יח"ל בתוכנית ההיבחנות החדשה בלבד בשאלונים 35371, 35372 – תתבצע באמצעות מערכת ה-iTest. שימו לב השמעה במתמטיקה לא תאפשר הקלדה באמצעות iTest ותשובות הבחינה יכתבו על גבי מחברת הבחינה. **אין התאמה של הקלדת תשובות הבחינה במקצועות דלי מלל.** ההתאמה השמעת שאלון הבחינה במתמטיקה, פרט לשאלונים המצוינים, לעיל תמשיך להתקיים על ידי הקראה של בוחן אנושי וניטראלי.
- דף נוסחאות מורחב במתמטיקה** - בהתאם לפרסום חוזר המפמ"ר, ההתאמה דף נוסחאות מורחב במתמטיקה קיימת רק בתוכנית ההיבחנות הישנה (קרי, בעבור תלמידי י"ב מסיימי 2025). בתוכנית הלימודים החדשה במתמטיקה, דף הנוסחאות המורחב ישמש את כלל התלמידים.

2.4 תלמידים הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה

- תלמידי כיתה י בתשפ"ה הניגשים לבחינות הבגרות במועד חורף/קיץ תשפ"ו ואילך, הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה יוגשו לוועדת התאמות מחוזית/ערעורים עליונה בלבד. ההגשה תיעשה על פי שיוך גאוגרפי של בתי הספר למחוזות (נספח 15). ראה הרחבה פרק 10.

3. קווים מנחים לצוות החינוכי לקראת ובעת הדיון באישור הבקשה בוועדה הבית ספרית
ובקבלת החלטה להגשת בקשה לוועדה המחוזית

3.1 רקע

העבודה בבית הספר עם תלמידים שאותרו עם קשיים או עם חשד ללקויות למידה והפרעת קשב, מתבססת על מדיניות החורטת על דגלה שוויון והוגנות ומקדמת מתן מענה מותאם לצרכיהם השונים של התלמידים, תוך קידום עצמאות בלמידה. לכן, קיימת חשיבות רבה לתהליכים המתקיימים בבית הספר טרם הגשת הבקשה לוועדה המחוזית או ההפניה להמשך בירור במערכי המ"ל (בבתי ספר אשר [ברשויות המקומיות שבתוכנית "מלקויות למידה"](#)).

חשוב להקפיד על תהליכים מערכתיים ופרטניים הכוללים סדירויות כגון איתור התלמידים והערכות תפקודיות, תוכניות התערבות מתמשכות לצד תהליכי הערכה ובקרה המתועדים באופן תדיר. כל זאת, בד בבד עם העצמת צוותי החינוך באמצעות פיתוח מקצועי וקידום עבודת צוות והקשר עם ההורים. מומלץ ככל שניתן לשתף גורמים רלוונטיים המעורבים בעבודה עם התלמיד והוריו.

התאמות בדרכי ההיבחנות נועדו לפצות על קשיים נזירו-התפתחותיים של התלמיד ולאפשר לו לשקף כראוי את הידע והמיומנויות שרכש. ספר האבחנות הפסיכיאטריות, ה- DSM5 החליף את השימוש במונח "לקות למידה" במונח "הפרעת למידה ספציפית". מונח זה מדגיש את החשיבות שבמתן התערבות מוקדמת והתבוננות על התפקוד הלימודי בפועל הקובע באיזו מידה הקושי הנוירולוגי מפריע לתהליכי הלמידה או מעכב אותם, כלומר **באיזו מידה נוצרת הפרעת למידה ספציפית**. כך למעשה המקור הנוירולוגי לקושי כלשהו אינו עומד בפני עצמו ויש לבחון את התפקוד הלימודי. גישה זו מדגישה את התקווה והאמונה כי התערבות וטיפול מותאמים ישפרו, אצל מרבית התלמידים, גם את התפקוד הלימודי.

קיימת שונות טבעית ביכולות ובהישגים של כלל התלמידים. יש לתת את הדעת **למקור הקושי** ולהבחין בין ההתאמות בדרכי ההוראה והלמידה לבין ההתאמות בדרכי ההיבחנות. **הקניית המיומנויות בדרכי למידה** ותרגולן עם התלמיד לאורך שנות הלימוד הן חשובות ותורמות לשיפור המיומנויות הנרכשות, לפיתוח כישורי לומד עצמאי והתפתחות יכולות פיצוי. על כן, יש להתייחס להשלכות ארוכות טווח של השימוש בהתאמות בדרכי ההיבחנות העלולות למנוע תרגול ופיתוח של מיומנויות חשובות. רק לאחר הקנייה ותרגול המיומנויות יש לוודא באיזו מידה היבחנות ללא שימוש בהתאמות מאפשרת להפגין את מידת השליטה בידע ובמיומנויות. הרחבה אודות מדיניות אגף לקויות למידה והפרעת קשב בכל הנוגע להתאמות בדרכי ההיבחנות ניתן לקרוא בחוברת [התאמות על רצף הלמידה וההיבחנות לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב](#) הלומדים בחינוך הרגיל.

3.2 איתור, התערבויות, תיעוד ומעקב לאורך השנה:

3.2.1 איתור התלמידים

לקראת המעבר לתיכון ייאסף המידע הנחוץ ליצירת הרצף החינוכי והטיפולי עבור התלמיד (בהתבסס על דיווחי ההורים, איסוף מידע מבתי ספר קודמים) כמו היסטוריה לימודית, התערבויות שנעשו ומידת השפעתן, נקודות חוזק, תעודת סיום כיתה ט', אבחונים קודמים (אם היו) וחומרי רקע נוספים.

במהלך ההוראה השוטפת יתעד הצוות החינוכי סימנים או רמזים המעלים חשד לקושי משמעותי בלמידה המגובים בעדויות כגון: השתתפות בדיוני הכיתה לעומת הישגים נמוכים במבחנים, הימנעות מקריאה או כתיבה, פניות מרובות להסבר של המשימות הלימודיות וסיוע בביצוען, אי שקט, איטיות ועוד. חשוב להקפיד על תהליך מתמשך לאורך השנה בו יבוצעו מספר בדיקות תוך קביעת צמתים אחת לחודשיים בהן יתקבלו דיווחי מורים, שיח עם התלמיד, היוועצויות, למידה מתוצרי כתיבה.

3.2.2 התערבויות עם התלמידים

ההתערבות עם תלמידים עם לקות למידה ו/או הפרעת קשב מדגישה את התהליך הרב תחומי המתייחס להיבט הלימודי, החברתי, ההתנהגותי והרגשי אשר מטרתו להקנות לתלמיד כלים להתמודדות עם הקושי וכן כלים ללומד עצמאי, ככל שניתן, ולחזק את אמונתו ביכולותיו. ההתערבות יכולה להתבצע בכיתה ו/או מחוצה לה בהתאם לצרכי התלמידים, משאבי ביה"ס והיבטים מערכתיים נוספים. חשוב לזכור כי ההתאמות בבחינות הבגרות יינתנו רק לאחר רצף התערבויות חינוכיות הניתנות לתלמידים עם לקות למידה וקשב במסגרת בית הספר ומהוות את השלב האחרון בתוכנית ההתערבות. להרחבה אודות תהליכי האיתור, ההערכה וההתערבות בהיבטים לימודיים ופסיכודגוגיים ניתן לעיין בחוברת **"התגובה להתערבות" - RTI** ובחוברת **משיקים - אומנות ההוראה בכיתות הכוללות תלמידים עם קשיים ועם לקויות למידה בהשקפה לתחומי דעת**.

3.2.3 תיעוד ומעקב רציף לאורך השנה

תהליך קבלת החלטות נסמך על מעקב שיטתי ותיעוד רציף של תפקודי הלמידה וההישגים באמצעות מגוון כלים, תוך אינטגרציה של כל המידע שנאסף. עצם המעשה הכרוך בעצירה לשם תיעוד, באמצעות כתיבה, רישום או תיאור, הופך את התהליך למבוסס נתונים, ומאפשר קבלת החלטות מבלי לפספס מידע חיוני וחשוב, ובכך לא נסמך על "תחושת בטן".

תהליכי התיעוד נדרשים מיד עם איתור התלמיד כמתקשה ובהתאם לצורך ייערכו בדיקות נוספות אשר יתועדו בתיקו של התלמיד. לאור הניסיונות עם האתגרים שהציבו בפנינו מגיפת הקורונה ולאחריה מלחמת "חרבות ברזל", חשוב לאסוף מידע בכל נקודת זמן אפשרית בין כותלי בית הספר (לצלם מחברות, לשמור עבודות ומבחני תלמיד וכו'). כמו כן מומלץ להקפיד ולהתבונן בתלמידים עם קשיים בלמידה בנקודות זמן שונות, לשאוף להיכרות מעמיקה ומשמעותית מתוך דרכי ההוראה והלמידה השוטפות והמגוונות ולגבש תובנות על דרכי למידה מותאמות. על מנת לגבש תוכנית פעולה, חשוב לקחת בחשבון עדויות כגון: שיחות מתועדות עם התלמיד ועם הוריו, דיווחי מורים, גיליונות הישגים, תוצרים בכתב ידו של התלמיד, תעודות מחצית וסיום, עבודות התלמיד ומבחנים משווים, תוך התייחסות ליכולתו של התלמיד לפצות על קשייו.

תיעוד מבחנים והישגים – המבחן מאפשר לנו לבחון את יכולת ההתארגנות, הידע שנרכש והבעת הידע של התלמיד וללמוד על הפער בין ידיעותיו לבין הישגיו של התלמיד. יש לקיים מבחנים ללא התאמות בדרכי ההיבחנות ולפי הצורך לערוך מבחנים נוספים עם התאמות, בהתאם ללוח המבחנים השכבתי. אין לבחון את התלמיד בכמה מבחנים במקצועות שונים או תוך מתן מספר התאמות מרמות שונות באותו היום. בתוך כך, חשוב כי משך זמן המבחן המקורי לא יעלה על שני שיעורים אקדמיים רצופים. יש לתעד ולאסוף עדויות ממבחנים שניתן ללמוד מהם על נחיצות ההתאמות המבוקשות בהתאם למקצוע (ראה פירוט בפרק 9). **בעת בדיקת נחיצות ההתאמות על המורה הבוחן להגיש את משימת ההיבחנות מבלי לתווך לתלמיד כלומר - לפרש, להסביר או להדריך כיצד להשיב.**

3.2.4 למידה מרחוק בעת הצורך –

למידה מרחוק, היא נדבך נוסף בדרכי ההוראה וההיכרות עם התלמיד. ההתייחסות לאופן למידה זה תיעשה בדומה לדרכי הלמידה וההוראה המגוונות בכיתה. כלומר, אין הכוונה לדלות מידע על הלמידה מרחוק במיוחד לוועדות ההתאמה, אלא להכיר את היכולות ואת מגבלות הלמידה של התלמיד ובכללם את התמודדותו עם הלמידה מרחוק. ניתן להסתייע בשני מסמכים שפרסם אגף לקווים למידה והפרעת קשב העוסקים בנושא:

כשלקות למידה והפרעת קשב פוגשות את הלמידה המקוונת מרחוק - עדכון והתאמה תשפ"ד "חרבות ברזל"

רואים ומעריכים גם מרחוק את התלמידים עם לקווים הלמידה והקשב

3.3 הוועדה הבית ספרית

הוועדה הבית ספרית תקיים התבוננות על כל התהליכים שתועדו לאורך השנה/ שנים.

מטרות הוועדה הבית ספרית הן:

1. בחינת נחיצות ההתאמות ודיון באישור ההתאמות שבסמכות בית הספר (עם אבחון או בלעדיו) - הארכת זמן, הגדלת שאלון ו/או דף נוסחאות מורחב (ראה הערות בטבלה המרכזת בעמוד 20).
2. בחינת נחיצות ההתאמות שאינן בסמכות בית הספר, טרם הגשת הבקשות לוועדה המחוזית. הוועדה הבית ספרית תסכם את ממצאיה בנספח 3.

3.3.1 הרכב הוועדה הבית ספרית:

הרכב הוועדה יכול להתקיים כהרכב המועצה הפדגוגית שמתכנסת במהלך השנה או ההרכב הבא:

- ✓ יו"ר הוועדה - מנהל בית הספר או נציגו
- ✓ מחנך הכיתה
- ✓ יועץ השכבה
- ✓ רכז לקווים למידה
- ✓ רכז השכבה
- ✓ מורים מקצועיים
- ✓ פסיכולוג בית הספר
- ✓ מת"ל- מעריך תפקודי למידה
- ✓ רכז הכלה והשתלבות
- ✓ מורה שילוב, בהתייחס לתלמידים זכאי סל שילוב מוסדי
- ✓ נציגת הפיקוח על תלמידים עם מוגבלות בשמיעה בעת הצורך.
- ✓ גורמים נוספים שיכולים לתרום לדיון המקצועי בהתאם לרלוונטיות ושיקול דעת בית הספר

החלטת הוועדה תהיה קבילה אם תתקבל בהשתתפות יו"ר ועדה ולפחות שניים מבעלי התפקידים הבאים: מחנך הכיתה, יועץ השכבה, רכז לקווים למידה. לתלמיד עם מוגבלות בשמיעה, חובה נוכחות של נציגת הפיקוח על תלמידים עם מוגבלות בשמיעה (הנחיות הגשה מפורטות בפרק 10).

3.3.2 הדיון בוועדה הבית ספרית

לצורך אישור הבקשה להתאמות שבסמכות בית הספר או החלטה להגשה לדיון בוועדה המחוזית, חובה לתעד את הדיון ולוודא שמתקיימים התנאים והתהליכים הבאים:

- ✓ תפקוד תלמידאי תקין.
- ✓ התלמיד מפגין רמת שליטה נדרשת בחומר הנלמד בעת הלמידה בכיתה.

✓ נתוני המעקב בתחילת שנת הלימודים מצביעים על קושי שעדיין לא חלף, **למרות ההתערבות הלימודית.**

✓ היבחות ללא התאמות אינה מאפשרת לתלמיד להביע ידע בהתאם לרמתו. לא נמצאו דרכים אחרות לפיצוי על הקושי בביטוי הידע הקיים, למרות התערבות לימודית והקניית מיומנויות.

✓ במקרים שבהם הומצא או נדרש אבחון, חוות דעת המאבחן מצביעה על הפרעת למידה ספציפית (לקות למידה ו/או הפרעת קשב) משמעותית, המצדיקה את הבקשה.

✓ המלצה ברורה של רוב מורי התלמיד (חו"ד המורים נספחים 9-12), כולל המורה המלמד את המקצוע המבוקש.

✓ **הסכמה של לפחות שלושה מחברי הוועדה הבית ספרית על הבקשה הספציפית להתאמה.**

✓ מסמכים נוספים שיוכלו לסייע לדיון בנחיצות ההתאמות: שאלון איתור ראשוני (למורה), לתלמיד, להורה, נספחים 1' + 2' + 3'), מחוון מורה (**נספח ב**), תיעוד מפורט של דיונים ותהליכי התערבות מכל סוג בתחום הרגשי, האקדמי ועוד.

3.3.3 דגשים לדיון בוועדה הבית ספרית :

קיימת שונות טבעית ביכולות ובהישגים של תלמידים. על פי הספרות המקצועית, שכוחות התלמידים עם לקויות למידה במערכת החינוך נעה בין 5%-15% לכל סוגי הלקויות הלמידה, בשכיחות זו גם תלמידים עם לקות למידה שהמענה בעבורם יהיה/הינו התאמות שבסמכות בית הספר. יש לקיים דיון מעמיק לגבי כל תלמיד בבחינת הצורך להתאמות המבוקשות בהתאם להערכת רמת התפקוד, הידע והנחיצות, ובכל מקרה יש לתת את הדעת לכל בקשה וצורך של תלמיד בנפרד ולגופו של כל עניין בעת הדיון.

1. בחינת ההיסטוריה הלימודית והסיוע שקיבל התלמיד עד כה.
2. בחינת מקור הקושי בתפקודו של התלמיד במקצועות/המבוקשים- יש לוודא כי **מקור הקושי הינו נויורולוגי** ולתלמיד **רמת ידע התואמת את הרמה הנדרשת בבחינות הבגרות** וכי הקושי אינו נובע מסיבה אחרת כמו – חסך לימודי, תפקוד תלמידאי לקוי, חוסר עניין, היעדרויות, היעדר פניות רגשית ועוד. דגש מיוחד והקפדה נדרשים בעקבות מצבי חירום שונים (בטחוני או בריאותי), המחייבים דיוק בנוגע למקור הקושי.

3. מידע העולה מחוות הדעת של המורים, מהעבודות ומהמבחנים: חשוב לבחון באיזו מידה המבחנים המצורפים תואמים את רמת הידע הנדרש ואת הסטנדרטים המצופים במקצועות שבהם התלמיד אמור להיבחן ומשקפים את הקשיים שאותרו.

4. גיליון הציונים, תעודות התלמיד וההערות המילוליות בתעודה מהוות עדויות תומכות בבקשה.

5. **האבחון נערך החל מתאריך 01.07 של סיום כתיב ו, ושישה חודשים לפחות ממועד הפנייה לוועדה (כאשר האבחון נערך לראשונה סמוך למועד ההגשה לוועדה המחוזית).** האבחון יכול את כל המידע הנחוץ לקבלת ההחלטה- על פי הדרישות וההנחיות של אגף לקויות למידה והפרעת קשב וכולל ממצאים התומכים בבקשה. ניתן לעיין **בדף מידע למאבחן.**

6. **דיווח על התאמות שבסמכות בית הספר** יתבצע באמצעות מערכת הבגרויות החדשה, **באחריות ביה"ס** ובהתאם לתאריכי הדיווח המפורסמים מדי שנה באתר אגף הבחינות.

✓ ניתן להיעזר במחווים שונים המסייעים בקבלת ההחלטה, כגון **נספח א** - איתור ראשוני – שאלון למורה, **נספח ב** – בדיקה להיכרות והתבוננות בתלמיד בתחום הקריאה.

3.3.4 דגשים לדיוני הוועדה הבית ספרית בהתאמה של הארכת זמן הבחינה :

בחינות הבגרות אורכות מספר שעות בהתאם לתחום הדעת ולהיקף התכנים. עליכן משך הבחינה נקבע מראש ביחס להספק רוב התלמידים. במהלך שנות הלימוד הצוות החינוכי בבית הספר מקנה לתלמידים כלים ומיומנויות להתארגנות ולעבודה בזמן המוקצב. כאשר עולים קשיים, חשוב להקנות כלים לניהול זמן, להתמודדות עם הקשיים הללו בהתאם ללקות או למגבלה. עם זאת, קיימים מצבים שונים בחייהם של התלמידים העלולים למנוע מהם להביע את ידיעותיהם בזמן המוגדר של הבחינה. במצבים אלה חשוב לאפשר לתלמידים הארכת זמן. להלן טבלה מסייעת לקבלת ההחלטה:

מקור הקושי – שימו לב, אין הכוונה כאן לאבחן אלא לקבל מידע שייאסף על פי הפירוט הבא:		
על רקע רגשי/ נפשי	על רקע רפואי (פיזיולוגי, פסיכיאטרי, נכות, מחלה)	על רקע לקות למידה והפרעת קשב/חשד ללקות למידה
במקרים בהם למצב הרגשי בו נתון התלמיד או סביבתו יש השפעה על הבעת הידע בעת ההיבחנות (כגון מצב משפחתי, אירוע בטחוני, חרדת בחינות בעלת תסמינים גופניים ו/או קוגניטיביים).	במקרים של מגבלות קבועות או זמניות על רקע אבחנה רפואית, אשר משליכות על תפקודו האקדמי של התלמיד ומונעות את הבעת הידע שרכש.	במקרים של איטיות בקריאה, איטיות בכתיבה, איטיות בתהליכי עיבוד וארגון מידע, קשיים התפתחותיים ראשוניים מתמשכים בתחום המוטוריקה שמשפיעים על התאום, קשיים בהתארגנות, קשיים בקשב – שניכר כי מקור הקשיים הללו בהפרעת למידה ספציפית על רקע נוירולוגי.
<u>מומלץ לדון בהתאמה בכפוף להצגת מסמכים תומכים עדכניים.</u>	<u>מומלץ לדון בהתאמה בכפוף להצגת מסמכים רפואיים עדכניים.</u>	

3.3.5 החלטת הוועדה הבית ספרית

החלטת הוועדה הבית ספרית תימסר לתלמיד והוריו תוך שבוע ממועד הדיון (נספח ג') – הודעה להורים). מומלץ להזמין לשיחה ולהסביר את הנימוקים להחלטה שהתקבלה.

3.3.6 ניתן להגיש בקשה לוועדת התאמות מחוזית רק כאשר ישנה המלצה של הוועדה הבית ספרית להתאמות ברמה 2 ו/או 3.

4. נוהל הגשת הבקשות לוועדת התאמה מחוזית ולוחות הזמנים

4.1 וועדת ההתאמות המחוזית

ועדת ההתאמות המחוזית היא גוף הממונה על ידי מנהל המחוז בנושא תלמידים עם לקות למידה וקשב. וועדת ההתאמות המחוזית תכלול את בעלי התפקידים הבאים:

- מנהל המחוז או נציגו (יו"ר)
- פסיכולוג מחוזי או נציגו (בעל הכשרה וניסיון בתחום של לקווי למידה)
- מפקח על הייעוץ או נציגו (בעל הכשרה וניסיון בתחום לקויות למידה)
- מאבחן דיסקטי שמונה על ידי מנהל המחוז (אפשר לקבל החלטות בוועדה בקוורום חוקי גם בהיעדרו).

החלטת הוועדה תהיה חוקית אם תתקבל על ידי 3 חברי ועדה ובתוכם- היו"ר, הפסיכולוג החינוכי (פסיכולוג מחוזי או נציגו), מציג המפקח על הייעוץ או מאבחן דידקטי.

נבחר כי הוועדה דנה בבקשה באופן מקצועי ואובייקטיבי על פי המסמכים המצורפים לבקשה להתאמות שהועברה מטעם בית הספר המכיר ומלווה את התלמיד. יש להדגיש כי אין מדובר בדיון פיזי המתקיים עם התלמיד או עם הוריו, המבקשים אינם מופיעים בפני הוועדה. הדיון בוועדה מתקיים בין חבריה בהתאם למסמכים שהוגשו בכתב והחלטת הוועדה מתקבלת על פי אמות מידה מקצועיות, על פי ניסיונם המקצועי של חבריה ולהם שיקול דעת מקצועי ועצמאי של הוועדה כאשר הוועדה אינה מחויבת להמלצות גורמי המקצוע השונים. ככל שרוצים המבקשים הם יכולים להעביר באמצעות בית הספר מכתב אישי לוועדה שיובא לעיון הוועדה. יודגש כי הוועדה אינה מחויבת לאפשר לתלמיד או הוריו להשמיע את טענותיהם בהופעה אישית לפנייה מאחר והדיון נשען על המסמכים המקצועיים הכתובים המובאים בפני הוועדה.

אין להגיש בקשות לדיון בוועדה המחוזית בעבור כלל התלמידים שלמדו **בבתי הספר שבהם מתקיימת התוכנית "מלקויות ללמידה"** (ראה פרק 8).

החל משנת הלימודים תשפ"ד כל הבקשות לוועדת התאמות מחוזית מוגשות במודול ההתאמות במערכת הברויות באופן מקוון בלבד.

4.2 לוחות זמנים

בהתאם למתווה הברויות החדש וההבחנות בכתות י וועדת התאמות מחוזית תתכנס בשני מועדים בהתאם למועד ההיבחנות הראשון של התלמיד :

מועד הגשה ראשון :

עד לתאריך 07.01.2025, ז' בטבת התשפ"ה, עבור תלמידי כיתה י' הניגשים להיבחנות במועד קיץ תשפ"ה במקצועות החברה, המורשת והרוח רק בשאלוני 35% במועד זה (ראה הרחבה בפרק 2), ותלמידים הלומדים בתוכניות מיוחדות (ראה הרחבה בפרק 10).

דגשים להגשה במועד זה :

1. הפנייה תכלול את כל הבקשות להתאמות **בכלל** מקצועות רבי המלל בהם התלמיד עתיד להיבחן (מקצועות החברה, המורשת והרוח, ומקצועות רבי מלל נוספים כגון מקצועות מגמה והרחבה). כלומר, יש לבחון את נחיצות ההתאמות בעבור כלל מקצועות רבי המלל.

תלמיד שהוגשה עבורו בקשה למקצועות רבי מלל במועד זה, **לא ניתן** יהיה להוסיף/לשנות בקשות להתאמות נוספות במקצועות רבי מלל במועד ההגשה השני.

2. לרשות בית הספר עומדת האפשרות להגיש במועד זה בקשה מלאה לכלל התאמות הנדרשות לתלמיד, קרי, גם את הבקשות למקצועות שפה ולמקצועות דלי מלל, במידה ונבדקה נחיצותן וברשות בית הספר כל המסמכים המגבים. במידה והוגשה במועד זה בקשה למקצועות רבי המלל בלבד, ניתן יהיה להשלים את הבקשה ליתר המקצועות (שפה ודלי מלל) במועד ההגשה הבא. כלומר, בשל הזמן הקצר יחסית המוקצה להיכרות מעמיקה עם התלמיד וצרכיו אגף לקויות למידה יאפשר דיון נוסף בעניינו של תלמיד שהוגש לדיון במקצועות רבי מלל כנהוג, בסוף שנה"ל, עד 10.06.2025.

מועד החזרת תשובות הוועדה למועד הגשה ראשון : עד 02.03.2025, ב' באדר תשפ"ה.

הגשת ערעור לוועדת ערעורים עליונה על החלטת וועדת התאמות מחוזית עבור היבחנות במועד קיץ כיתה י' תשפ"ה תתאפשר עד 14 יום ממועד קבלת תשובת הוועדה המחוזית, (להרחבה על פנייה לוועדת ערעורים עליונה ראה פרק 6).

מועד ההגשה שני

לוועדת התאמות מחוזית עד לתאריך 10.06.2025, י"ד בסיוון תשפ"ה, בעבור תלמידי כיתה י' הניגשים להיבחנות בשנת הלימודים תשפ"ו (בהיותם בכיתה י"א) בכלל המקצועות. יש לוודא שכל בקשה עבור התלמיד מוגשת במלואה לכל ההתאמות הנחוצות עבורו עד תום כיתה י"ב. לא ניתן להגיש חלקי בקשות, ולכן נדרשת הקפדה יתרה לגבי ההחלטה על ההתאמה והיקף ההתאמות הנחוצות.

מועד החזרת תשובות הוועדה למועד הגשה שני :

1. החזרת תשובות מהוועדה המחוזית למועד חורף תשפ"ו – עד יום חמישי 19 באוקטובר 2025 (כ"ז בתשרי התשפ"ו).

2. החזרת תשובות מהוועדה המחוזית למועד קיץ תשפ"ו – עד יום חמישי 30 בנובמבר 2025 (י' בכסלו התשפ"ו).

הגשת ערעור לוועדת ערעורים עליונה על החלטת וועדת התאמות מחוזית עבור היבחנות באותו מועד שאליו הוגשה הבקשה, תתאפשר עד 21 יום ממועד קבלת תשובת הוועדה המחוזית (להרחבה על פנייה לוועדת ערעורים עליונה, ראה פרק 6).

4.3 המסמכים שעל בית הספר לצרף לבקשה

רשימת המסמכים שיוגשו עבור כל תלמיד בנפרד :

1. נספח 3 – טופס הפניה מלא לדיון בוועדת התאמה מחוזית הכולל סיכום הדיון בוועדה הבית ספרית.
2. תעודות כיתות ט – י ובנוסף, יש לצרף צילום גיליונות הציונים לאורך השנה כולל תיעוד מבחנים, עבודות וכו' (לבקשות המאושרות להגשה בסוף כיתה ט עבור אוכלוסיות מיוחדות, יש לצרף את צילום תעודות הסיום של התלמיד מכיתה ח ו ט ואת גיליון הציונים של כיתה ט).
4. חוות דעת מפורטת של המורה/ים במקצוע/ות שבהם מבוקשת ההתאמה (ראה נספחים 9-12).
5. עבור תלמידים עם מוגבלות בשמיעה – חוות דעת מטעם מאבחנת מומחית מטעם משרד החינוך בתחום מוגבלות בשמיעה (ראה הנחיות נספח 6).
6. מכתב **בכתב ידו** של התלמיד המסביר את נחיצות ההתאמות בעבורו. **המכתב ינוסח על ידו**. במידה וההורים מעוניינים לצרף מכתב אישי מטעם שיועבר לחברי הוועדה – ניתן להעבירו לבית הספר לצורך הגשתו.
7. [אישור הורים על ויתור סודיות והעברת מידע מביה"ס לוועדות התאמה מחוזיות.](#)
8. האבחון הרלוונטי :

דידקטי או פסיכו-דידקטי או פסיכולוגי ודידקטי או אבחנה של הפרעת קשב ופעלתנות יתר בצירוף אבחון דידקטי/פסיכו-דידקטי בהתאם להתאמות המבוקשות.

אבחון תקף להגשה לוועדה מחוזית הוא אבחון שנערך לכל המוקדם החל ב'1 ביולי של סיום כיתה ו. במקרה ובו התלמיד אובחן לראשונה, בסמוך להגשת הבקשה לוועדה המחוזית – על האבחון להיות חתום לפחות שישה חודשים לפני הגשת הבקשה לוועדה. יש לקיים התערבות בהתאם להמלצות האבחון גם בהתייחס למקורות החוזק של התלמיד, לפני הגשת הבקשה לדיון בוועדה המחוזית.

הערות וקישורים	הגורם המאבחן	סוג האבחון
<p>מומלץ לעיין ב דף מידע על תהליך האבחון</p> <p>תהליך האבחון בתחום החשבוני</p>	מאבחן דידקטי או פסיכולוג מומחה* שהתמחה בתחום הדידקטי.	אבחון דידקטי
	קיימות שתי אפשרויות: 1. ע"י פסיכולוג מומחה* 2. ע"י שני מאבחנים: מאבחן דידקטי + פסיכולוג מומחה*	אבחון פסיכו-דידקטי או פסיכולוגי + דידקטי
	פסיכולוג מומחה* / מדריך	אבחון פסיכולוגי
<p>מומלץ לעיין ב גורם מוסמך</p> <p>וקביל לאבחון הפרעת קשב ופעלתנות יתר</p>	1. מומחה בנוירולוגית ילדים והתפתחות הילד, מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער, רופא ילדים עם ניסיון של 3 שנים לפחות בהתפתחות הילד (רופא התפתחותי). 2. רופא ילדים מומחה או רופא משפחה מומחה שעבר הכשרה מוכרת (הכשרה הניתנת מעת לעת ע"י משרד הבריאות) ורכש ניסיון בתחום הפרעת קשב ויכולו לאבחן ילדים מגיל 6 ומעלה בלבד. 3. פסיכולוגים חינוכיים או פסיכולוגים מתחום התמחות אחר אשר התמחו ורכשו ניסיון באבחון וטיפול בהפרעת קשב.	אבחון הפרעת קשב ופעלתנות יתר

(*אם הפסיכולוג עדיין מתמחה, חייב בנוסף בחתימת מדריך)

9. מסמכים בית ספריים המחזקים את קיומה של הפרעת למידה ונחיצות ההתאמות המבוקשות:
- עבודות ומבחנים רלוונטיים של התלמיד עם תאריך הבחינה, התיקונים, הניקוד הפנימי והציון הסופי, הערות המורה ושאלוני המבחן.
  - מידע אודות האופן שבו התקבל הציון המדווח: האם בסיוע התאמה או לא, אם קיבל התאמה, איזו? ומה מידת השפעתה על ההישג?
  - האם הייתה דרך הערכה שונה (הערכה חלופית וכד'?)
- חשוב! אם הבקשה לא תידון בכלל עקב חוסר במסמכים הנדרשים, ניתן יהיה להגישה שוב לדיון בוועדה המחוזית רק במועד הוועדה המחוזית הבאה.
- חשוב להקפיד ולשלוח את כלל המסמכים התומכים בבקשה שכן לא תתאפשר השלמת מסמכים לוועדה לאחר הגשת הבקשה.

4.4 לאחר הדיון בוועדת התאמות מחוזית

1. באחריות בית הספר להקפיד לבדוק את החלטת הוועדה המחוזית במערכת הברגוריות.
2. עם קבלת החלטת וועדת ההתאמות המחוזית בבית הספר יש למסור את החלטת הוועדה ונימוקה לתלמיד ולהוריו וכן, ליידיעם על הזכות להגיש באמצעות בית הספר בלבד ערעור על החלטת הוועדה

המחוזית לוועדת ערעורים עליונה, בהתאם למועדים המפורסמים (חלו שינויים בפרק הזמן שניתן להגיש בקשה לערעור, ראה פרק 4.2).

5. ועדת חריגים בסמכות אגף הבחינות

תלמידים הזקוקים להתאמות בדרכי ההיבחנות שאינן על רקע לקות למידה ו/או הפרעת קשב ו/או בקשות חורגות מההתאמות שבסמכות ועדת התאמות בית ספרית וועדת התאמות מחוזית יפנו בבקשה לדיון בוועדת חריגים שבאגף בחינות. בקשות לוועדות חריגים אפשר להגיש על רקע לקות רפואית או נפשית שאינה לקות למידה או הפרעת קשב. גם במקרים של בקשה על רקע לקות רפואית/נפשית יש לוודא את נחיצות ההתאמה. את הבקשה יש לגבות במסמכים רלוונטיים התומכים בבקשה, כולל מסמכים רפואיים עדכניים מתאימים, אבחונים, חוות דעת המורים ועבודות/מבחנים של התלמיד. הבקשה תוגש על ידי מנהל/ת ביה"ס או רכז/ת בגרויות. בקשות לוועדת חריגים יש להגיש אל הגב' אהובה סיידוף, מנהלת תחום חריגים באגף הבחינות, באמצעות מערכת בגרויות בלבד ועל פי לוח הזמנים המפורט ב [חוזר הנחיות שנתי לשנת הלימודים תשפ"ה של אגף הבחינות](#).

6. ערעור על החלטת וועדה בית ספרית, ערעור על החלטת וועדת התאמות מחוזית

6.1 הגשת ערעור על החלטת ועדה בית ספרית – להורים ולתלמיד קיימת זכות ערר על החלטת הוועדה הבית ספרית. במקרה זה, ערעור על ההחלטה יוגש על ידי בית הספר, בצירוף כל המסמכים שהיו מונחים בפני הוועדה הבית ספרית, לוועדת ההתאמות המחוזית ביושבה כוועדת ערעורים על פי הנהלים בפרק 3 ובמועדי ההגשה הקיימים. על הורים או תלמיד המבקשים לערער לעשות כן באמצעות בית הספר. יש לציין בעת פתיחת הפנייה במערכת הבגרויות כי מדובר בערר על החלטת הוועדה הבית הספרית. במידת הצורך, ניתן להגיש ערעור לוועדת ערעורים עליונה גם על החלטת ועדת ההתאמות המחוזית, ביושבה כוועדת ערעורים על החלטת הוועדה הבית ספרית.

6.2 הגשת ערעור על החלטת הוועדה המחוזית - צוות בית הספר, הורים או תלמידים המבקשים לערער על החלטת הוועדה המחוזית יגישו בקשה באמצעות בית הספר לוועדת ערעורים עליונה במערכת הבגרויות.

הוועדה דנה בבקשה באופן מקצועי ואובייקטיבי על פי המסמכים שצורפו לבקשה על ידי בית הספר. אין מדובר בדיון עם התלמיד או עם הוריו. המבקשים אינם מופיעים בפני הוועדה. החלטת הוועדה מתקבלת על פי אמות מידה מקצועיות, בהתאם למסמכים שהוגשו ועל פי שיקול דעתה המקצועי והעצמאי של הוועדה ואינה מחויבת להמלצות גורמי המקצוע השונים. ככל שרוצים המבקשים הם יכולים להעביר באמצעות בית הספר מכתב לוועדה או כל מסמך שימצאו לנכון. יודגש כי הוועדה אינה מחויבת לאפשר לתלמיד או הוריו להשמיע את טענותיהם בהופעה אישית לפנייה מאחר והדיון נשען על המסמכים המקצועיים הכתובים המובאים בפני הוועדה.

ניתן לערער על החלטתה של ועדת ההתאמות המחוזית רק פעם אחת בעבור כל תלמיד. יש לבחון היטב את טיב העדויות שנאספו לביסוס הטענות לערעור ולשקול אם להגישו במועד שנקבע על ידי הוועדה

המחוזית או להמתין למועד ההיבחנות הבא, שאליו יצורפו עדויות נוספות ומוצקות יותר התומכות בבקשה (פירוט המועדים בהמשך).

1. ערעור יוגש רק על בקשות שנדונו בוועדת ההתאמות המחוזית ונדחו על ידן.
2. אין להגיש ערעור במקרה של בקשה שנשלחה לוועדת ההתאמות המחוזית ותשובת הוועדה הייתה: "לא נדון". במקרים אלה ניתן להגיש בקשה חוזרת לוועדת ההתאמות המחוזית במועד הועדות הבא.
3. לא תתאפשר השלמת מסמכים לוועדה לאחר שליחת הבקשה במערכת הבגרויות.
4. חובה לצרף חומרים חדשים הרלוונטיים לבקשת הערעור המבססים את הבקשה.
5. **הדיון בוועדת ערעורים עליונה יהיה הדיון האחרון בעניינו של התלמיד והחלטתה תהיה סופית.**

לוח זמנים להגשת הערעורים לוועדת ערעורים עליונה:

1. הגשת ערעור בסמוך לקבלת תשובות הוועדה המחוזית:
המועד ייקבע על פי המצוין בהחלטת הוועדה המחוזית בלבד (עד 14 יום לבקשות שהוגשו במועד ינואר 2025 / עד 21 יום לבקשות שהוגשו במועד יוני 2025) מועדים אלה הינם תנאי לדיון בעבור אותו מועד היבחנות.

2. הגשת ערעור שלא בסמוך להחלטת תשובות הוועדה המחוזית: במקרה שאין בידי בית הספר את כל המסמכים הנדרשים לערעור או אם התלמיד טרם רכש ידע בתחום הדעת ולא הגיע לרמה הנדרשת, יוכל בית הספר להגיש ערעור לקראת מועד הבחינות הבא על פי התאריכים הבאים:

- למועד חורף תשפ"ו לא יאוחר מהתאריך 7.11.2025 ט"ז בחשוון התשפ"ו
- למועד קיץ תשפ"ו לא יאוחר מהתאריך 15.1.2026 כ"ו בטבת התשפ"ו

עם זאת, במקרים יוצאי דופן, שבהם החלטות הוועדה המחוזית לתלמיד שונות ביחס לכל התאמה (כאשר הנימוקים לדחייה לחלק מההתאמות הם כי לא נמצאה הצדקה לאישור ההתאמה ואילו הנימוק לדחייה במקצוע אחר מצביע על אי תפקוד לימודי/טרם רכש את הידע), ניתן להגיש את הערעור בפיצול למועדים שונים, על פי המפורט בסעיפים 1 ו-2. כלומר, רק במקצועות בהם הבקשה נדחתה בשל חוסר רכישת ידע ניתן יהיה לדחות את הבקשה למועד הבא ולהגישה עם ממצאים עדכניים המצביעים על רכישת ידע תואם בגרות, ואילו את שאר הבקשות יש להגיש בהתאם לתאריך הנקוב בהחלטת הוועדה. במקצועות רבי מלל - לא ניתן להגיש בקשה חלקית, הבקשה תהיה ביחס לכל מקצועות רבי המלל.
עם קבלת ההחלטה בבית הספר יש למסור את החלטת הוועדה ונימוקיה לתלמיד ולהוריו.

7. קשר עם הורים

לקשר השוטף והרציף עם הורי התלמיד יש חשיבות רבה. בידיהם לסייע בהיכרות מוקדמת עם החוזקות ועם קשייו של התלמיד בכל ההיבטים, לכוון ולתמוך בו. לכן מומלץ להזמין להסבר, להתייעצות ולקבלת החלטה בנוגע להתאמות שבסמכות בית הספר ואלה המומלצות שבסמכות הוועדה המחוזית או ועדת חריגים.

להלן נקודות חשובות לתשומת לב צוותי החינוך:

1. החלטת הוועדה הבית ספרית: יש לשתף את התלמיד ואת הוריו בנימוקים להחלטה שהתקבלה, הן בנוגע להתאמות שבסמכות בית הספר והן בנוגע להפניה לוועדת התאמות מחוזית.

2. עיון במסמכים: הורים שיבקשו לעיין במסמכים המוגשים לוועדה הבית ספרית או המחוזית יהיו רשאים לעשות כך, באופן פיזי בבית הספר, פרט לעיון במסמכים שהם תיעוד "תרשומת פנימית בית ספרית". מרבית המסמכים המוגשים לוועדות נמצאים ברשות ההורים.
3. הורים גרושים: אם ההורים פרודים או גרושים, על בית הספר ליצור קשר עם כל אחד מההורים בהתאם להנחיות המפורטות בחוזר מנכ"ל [הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים](#).
- [הוראת קבע 0388](#)
4. החלטה מהוועדה המחוזית: עם קבלת ההחלטה בוועדה הבית ספרית או החלטת הוועדה המחוזית / וועדת ערעורים עליונה מומלץ להזמין את התלמיד ואת הוריו להסבר ההחלטה. אם הדבר לא מתאפשר, יש לוודא שהחלטת הוועדה תועבר אליהם. במידה והבקשה נדחתה יש לידע את ההורים בדבר הזכות לערר וכן המועדים לכך.
5. מכתבים להורים: עקב ניסיון העבר, הנכם מתבקשים שלא לפרסם באופן עצמאי חוזרים ומכתבים להורים אלא להפנות למידע ועיון בחוזרים המפורסמים על ידי אגף לקויות למידה והפרעת קשב. ניתן להשתמש באגרת להורים בנושא לקויות למידה וקשב תשפ"ב.

8. התוכנית "מלקויות למידה"

8.1 התוכנית "מלקויות למידה" הינה תוכנית מערכתית הכוללת תהליכי איתור, התערבות וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב לאורך כל שנות הלימוד בחטיבת הביניים. התוכנית החלה בשנת הלימודים תשע"ח ומיושמת בהדרגה בכל הארץ. התוכנית פותחה כמענה למיקוד היתר שהיה קיים בתהליכי האבחון וההתאמות בדרכי ההיבחנות ובמטרה ליצירת פיקוח וסטנדרט מקצועי בנושא האבחון והגורמים המאבחנים לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב. לשם כך, ברשויות בהן פועלת התוכנית הוקם מערך אבחון מל"ל.

בשנת הלימודים תשפ"ה תורחב התוכנית ותיושם ב [78 רשויות מקומיות](#).

במסגרת התוכנית מתקיימים תהליכי איתור, התערבות, ומעקב מתועד של תפקודי הלמידה, ובמידת הצורך המלצות על המשך בירור החשד ללקות למידה או הפרעת קשב באמצעות אבחון התלמיד הלומד בכיתה ט. כל התלמידים המומלצים להמשך בירור, מופנים לאבחון במערך מל"ל שבשפ"ח ברשות המקומית אליה בית הספר שייך ובמימון משרד החינוך. עפ"י ממצאי האבחון והאינטגרציה עם מכלול החומרים שעמדו לרשות המאבחן מתקבלות המלצות להמשך התערבות בתיכון והחלטה על זכאות / אי-זכאות להתאמות בדרכי היבחנות בבחינות הבגרות. **זכאות להתאמות בבחינות הבגרות בעבור תלמידים הלומדים ברשויות בתוכנית תבחן על פי המלצת בית הספר ובאמצעות אבחונים שנערכו במסגרת מערך המל"ל בלבד.** לא יתקבלו אבחונים שנעשו באופן פרטי. במקרים בהם ניתנה זכאות לשימוש בהתאמות בהבחנות, ניתן ליישם אותה עם הכניסה לחטיבה העליונה (כלומר בתחילת כיתה י) ואף מומלץ לתרגל את ההיבחנות באמצעות ההתאמות שאושרו ובהתאם להתאמות הקיימות בסל ההתאמות. בנוסף, יש להמשיך ולבנות תוכנית עבודה מותאמת להתערבות בדרכי ההוראה והלמידה בהתאם להמלצות אבחון המל"ל.

המועד האחרון להחזרת תשובות מערך מל"ל מהמחוז לבית-הספר יעשה עד 15.11.2025. באחריות בית הספר לוודא את הזכאות/אי-זכאות להתאמות בדרכי היבחנות עבור תלמידים שסיימו לימודיהם בחטיבת ביניים בהם יושמה התוכנית "מלקויות למידה". החלטת חטיבת הביניים ומערך המל"ל

משתקפת בפורטל מוסדות חינוך – בתפריט "דו"חות וניתוחי מידע" – "משוב לבקשת התאמות מועדות". כמו כן, ההתאמות המאושרות משתקפות במערכת בגרויות.

הבהרה: התאמות ברמה 1 שבסמכות בית הספר (הארכת זמן הבחינה, הגדלת שאלון הבחינה) – **באחריות בית הספר התיכון** לרכז ולשמור את רשימת ההמלצות להתאמות אלה ובמידת הצורך להזמין לתלמידים, מאגף הבחינות בסמוך למועד ההבחנות של התלמיד.

להרחבה ניתן לעיין בחוברת מלקויות ללמידה - התכנית המערכתית לאיתור וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב.

הזכאות להתאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות עבור תלמיד שלמד בחטיבת ביניים המיישמת את התוכנית ניתנת במסגרת התוכנית בלבד ולא ניתן להגיש בקשה להתאמות בוועדה מחוזית. בקליטת התלמיד בכיתה י' יש לאתר את כל התלמידים שלמדו בכיתה ט' ברשות מקומית ובחטיבת ביניים המיישמת את התוכנית "מלקות ללמידה".

לא ניתן להגיש בקשות לדיון בוועדה המחוזית בעבור תלמידים שלמדו בכיתה ט בבתי הספר שבהם מיושמת התוכנית "מלקויות ללמידה" בשנה השישית, השביעית והשמינית שלה, בין אם ממשיכים לימודיהם בבתי הספר באותה רשות מקומית, ובין אם עברו ללמוד בבית ספר ברשות מקומית אחרת, שאינה בתוכנית.

8.2 ערעור על החלטת חטיבת הביניים ומערך מ"ל עבור תלמידים מבי"ס שבתוכנית "מלקויות ללמידה":

כאמור, בעניין תלמידים הלומדים ברשויות מקומיות ובחטיבות ביניים בהם מיושמת התוכנית "מלקויות ללמידה" תתקבל החלטה בדבר זכאות לשימוש בהתאמות בדרכי ההבחנות לאחר תהליך מעמיק בחטיבת הביניים הכולל איתור, התערבות מתמשכת ובמידת הצורך גם אבחון במערך מ"ל שנערך בפקוח, באחריות ובמימון משרד החינוך. הנחת העבודה היא כי תהליך זה מאפשר איתור וטיפול בכל התלמידים הזקוקים לכך. איתור תלמיד חדש עם חשד ללקות למידה רק בהגיעו לכיתה י' הוא מקרה חריג מאוד. עם זאת, במקרים **חריגים ובודדים** בהם התלמיד לא אותר, יש לוודא כי קיימת סיבה מנומקת, מדוע הוא לא הוגש בתום התהליך בחטיבת הביניים. לצורך כך יש לפנות לקבלת כל המידע הרלוונטי מחטיבת הביניים בה למד התלמיד (בהתאם לנהלי ויתור סודיות), לבדוק אם אותר וקיבל התערבות או לא אותר כלל, ומהן הסיבות לכך. במקרים אלה ניתן יהיה להגיש בקשה לערר בהיות התלמיד בכיתה י'. יש להתייחס בערר לתפקודו של התלמיד, להישגיו, למבדקי המיפוי, ולסיבות לכך שלא הופנה למעקב/ היה במעקב והועדה הפדגוגית החליטה לא להגישו, כולל מהן חוזקותיו של התלמיד ומה השתנה בכיתה י'.

הנחייה זו תקפה הן לתיכונים ברשויות המיישמות את התוכנית והן עבור תלמידים בתיכונים ברשויות המקומיות שאינן בתוכנית (אשר קולטות לעיתים תלמידים בוגרי התוכנית).

א. הבקשה לערעור על החלטת מ"ל תתאפשר במקרים הבאים:

1. בקשה לערעור על התאמות שנדחו באבחון שנערך במ"ל.
2. תלמיד שהוגש לאבחון במ"ל וקיבל התאמות, אך כעת מבקשים עבורו שינוי/הוספת התאמות.
3. תלמיד שאותר בחטיבה, נערכו התערבויות שונות ומעקב אחר התקדמותו (נפתח תיק סמ"ל), והוחלט בצוות בין מקצועי לא להגישו לאבחון במ"ל.
4. תלמיד שעלה לגביו חשד ללקות למידה **לראשונה בתיכון**. כלומר, לא עלה חשד ולא אותר כלל בחטיבת הביניים.

ב. הגשת הערר על החלטת הזכאות או אי הזכאות להתאמות בדרכי היבחנות עבור כלל התלמידים שסיימו את לימודיהם בחטיבת ביניים בה מיושמת התוכנית "מלקויות ללמידה", תוגש ידנית במהלך

מחצית א של כתי י ולא יאוחר מ- 1.2.25 לוועדה המחוזית, בשבתה כוועדת ערר, שאליה משתייכת חטיבת הביניים על גבי נספח 4 – ערר מלי"ל. יש להגיש את הערר לאחר דיון מעמיק ומקיף בצוות בין מקצועי (צב"מ) המתקיים בכיתה י, בהתבסס על תיק סמ"ל מחטיבת ביניים, מבחני איתור, מיפויים, תעודות משש מחציות של חטיבת הביניים, גיליון ציונים כיתה י, תוצאות מבדקי המיפוי, עדויות ואבחון, במידה וכבר אובחן במלי"ל. יש להגיש את כל המסמכים במלואם גם במקרה של ערעור המוגש לבקשת הורי התלמיד.

3. הוועדה תדון בבקשה לשינוי התאמות ו/או בהפניה להמשך בירור במלי"ל. המועד האחרון להחזרת תשובות ערר מלי"ל מהמחוז לבית-הספר יעשה עד 01.03.2025.

עם קבלת תשובת הערר, על הצוות ליידע את התלמיד והוריו בדבר ההחלטה הסופית.

9. פירוט ההתאמות בדרכי ההיבחנות שניתן לבקש עבור תלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב בוועדות התאמה מחוזיות ו־בתוכנית "מלקויות ללמידה"

טבלה מסכמת- התאמות בדרכי היבחנות ברמה 1-2-3

באחריות בית הספר לבסס את הבקשה, לנמק ולהמחיש את נחיצות ההתאמות המבוקשות בכל דרך אפשרית שתימצא לנכון (כדוגמת חיבור, מבחן, עבודות ותוצרי כתיבה אחרים).

הערות	בהתבסס על	מאושרת על ידי	סוג התאמה	רמה
אין צורך באבחון דידקטי או פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי. לצורך הארכת זמן החורגת מ 25% מזמן הבחינה יש לפנות לוועדת חריגים.	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים • דוגמאות מבחנים ובחינת נחיצות ההתאמה. • סיכום הוועדה הבית ספרית- פרוטוקול נספח 14 	הוועדה הבית ספרית	הארכת זמן הבחינה ב־25% ממשך הבחינה	רמה 1 התאמות המתייחסות לתנאי הבחינה
ההתאמה תינתן גם על רקע רפואי, אין חובה באבחון דידקטי או פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי.	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים • מסמך רפואי המעיד על אבחנה רפואית עדכנית (לקשיים במיקוד ראייה, לקות ראייה, הפרעת קשב ופעלתנות יתר) או אבחון דידקטי או פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידיקטי (לקשיים בעיבוד חזותי או בקשב חזותי או קושי לעקוב אחר רצף המלל במהלך הקריאה). • סיכום הוועדה הבית ספרית- פרוטוקול נספח 14 	הוועדה הבית ספרית	הגדלת שאלון הבחינה	
בהתאם לפרסום חוזר המפמ"ר, ההתאמה "דף נוסחאות מורחב במתמטיקה" קיימת רק בתוכנית ההיבחנות הישנה (קרי, בעבור תלמידי י"ב מסיימי 2025). בתוכנית הלימודים החדשה במתמטיקה, דף הנוסחאות המורחב ישמש את כלל התלמידים.		הוועדה הבית ספרית / מערך מל"ל	שימוש בדף נוסחאות מורחב	

² מערך מל"ל – בתי ספר במסגרת התוכנית "מלקויות ללמידה"

רמה	סוג התאמה	מאושרת על ידי	בהתבסס על	הערות
רמה 2 התאמות המתמייחסות לתנאי הבחינה לדרך ההצגה והמענה	השמעת שאלון הבחינה במקצועות רבי דלי מלל ומקצועות דלי מלל שאינם מקצועות השפה (במקצועות השפה עברית/ ערבית, ועברית לדוברי ערבית, ראה השמעה רמה 3)	ועדת התאמה מחוזית / ערר/ מערך מל"ל	<ul style="list-style-type: none"> שתי חוות דעת של מורים שונים והמלצותיהם בהתאם למקצועות שבהם נדרשת ההתאמה (נספח 11א/11). דוגמאות משני מבחנים משווים בשני מקצועות שונים. אבחון דידקטי או פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי או אבחנה של הפרעת קשב ובצירוף אבחון דידקטי או פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידיקטי. 	<p>אישור ההתאמה השמעה ברבי מלל יהיה תקף למקצועות רבי מלל, וגם למקצועות דלי מלל שאינם מקצועות שפה - אין להגיש בקשה נפרדת להשמעה במקצועות דלי מלל.</p> <p>השמעת השאלון תתבצע באמצעות מכשיר MP3 וכרטיס מיקרו SD ייעודי לבחינה או באמצעות מחשב במערכת ה-iTest בהתאם לפרסום סמלי שאלון ספציפיים באתר אגף הבחינות (חדש! גם במתמטיקה בשאלוני 3 יח"ל). רק תלמיד שיבחר לבצע את ההשמעה ב-iTest יוכל גם להקליד את תשובותיו במחשב (לא כולל מתמטיקה ומקצועות דלי מלל).</p> <p>במקצועות בהם לא ניתן עדיין לקיים את הבחינה במערכות המתוקשבות, ההתאמה תתקיים על ידי הקראה של בוחן אנושי וניטראלי.</p>
השמעת שאלון הבחינה באנגלית	התעלמות משגיאות כתיב במקצוע אנגלית	ועדת התאמה מחוזית/ ערר/ מערך מל"ל	<ul style="list-style-type: none"> חוות דעת והמלצות של מורה אנגלית (נספח 12). דוגמה מבחן משווה שהתלמיד ענה באופן עצמאי בעזרת הארכת זמן ושימוש במילוניית (פרט לשאלון E) לעומת מבחן עם השמעה, הארכת זמן ומילוניית. חיבור באנגלית בכתב ידו של התלמיד. אבחון דידקטי או פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי או מסמך קביל עם אבחנה של הפרעת קשב ובצירוף אבחון דידקטי או פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידיקטי. <p>חובה לצרף הרחבה ספציפית באנגלית בגוף האבחון.</p>	<p>ניתן להגיש בקשה גם להשמעה וגם להקלדה באנגלית, מבלי לבקש בחינה מתוקשבת. השמעה והקלדה יחשבו יחד ובנפרד התאמות ברמה 2.</p> <p>השימוש במילוניית אלקטרונית באמצעות ה-iTest בשאלון 016471 (מודול E) ניתן רק לתלמידים שאושרה עבורם ההתאמה של "השמעת שאלון הבחינה" באנגלית.</p> <p><u>ניתן לבקש התאמה זו, רק במידה והוגשה בקשה גם להשמעת שאלון הבחינה באנגלית.</u></p>

רמה	סוג התאמה	מאושרת ע"י	בהתבסס על	הערות
רמה 2 התאמות המתייחסות לתנאי הבחינה לדרך ההצגה והמענה	הקלדת תשובות הבחינה במחשב במערכת ה-iTest ההקלדה תתקיים לפי סמלי שאלונים ספציפיים)	ועדת התאמה מחוזית / ערר/ מערך מ"ל	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים בהתאם למקצועות שבהם נדרשת ההתאמה (נספח 10 למקצועות שפה, נספח 11 לרבי מלל, נספח 12 לאנגלית). • דוגמאות משני מבחנים בתחומי דעת שונים הכתובים בכתב ידו של התלמיד וכוללות לפחות שתי תשובות, כשאחת מהן בהיקף 15 שורות לכל הפחות. אין צורך בהגשת מבחן משווה. • בהקלדה במקצועות שפה: עברית/ערבית ו/או אנגלית – בנוסף לדוגמאות משני מבחנים, גם חיבור בכתב ידו של התלמיד במקצוע השפה המבוקש. • אבחון דיסקטי או פסיכו דיסקטי או פסיכולוגי ודיסקטי. באנגלית נדרשת הרחבה ספציפית בגוף האבחון. 	<p>יש לבקש בנפרד הקלדת תשובות עבור מקצועות רבי מלל, אנגלית ושפה עברית/ערבית.</p> <p>אין התאמה של הקלדת תשובות הבחינה במקצועות דלי מלל.</p> <p>באנגלית – ניתן להגיש בקשה גם להשמעה וגם להקלדה מבלי לבקש בחינה מתוקשבת. השמעה והקלדה יחשבו יחד ובנפרד התאמות ברמה 2.</p> <p>במקצועות רבי מלל בלבד שבהם לא ניתן עדיין לקיים את הבחינה במערכות המתוקשבות, ההתאמה תתקיים על ידי הכתבה לבוחן אנושי וניטראלי.</p> <p>במקרים חריגים ביותר בהם ההתאמה הקלדה לא תסייע לתלמיד ניתן לפנות לוועדת חריגים של אגף הבחינות, בצרוף אבחון ואישור הוועדה המחוזית לצורך המרת ההקלדה להכתבה לבוחן אנושי.</p>
רמה 3 התאמות המתייחסות לתנאי הבחינה, דרך ההצגה, המענה והתוכן.	מבחן בעל פה במקצועות רבי-מלל (במקצועות טכנולוגיים יש לוודא מול מפמ"ר המקצוע)	ועדת התאמה מחוזית/ערר/ מערך מ"ל	<ul style="list-style-type: none"> • באחריות בית הספר לוודא ולנמק מדוע התאמות ברמה נמוכה יותר לא נותנות מענה מספק. • הבקשה תכלול: <ol style="list-style-type: none"> 1. שתי חוות דעת של מורים שונים והמלצותיהם בהתאם למקצועות שבהם נדרשת ההתאמה (נספח 11 / 11א). 2. יש לצרף עדויות על אי יעילות מספקת של התאמה מרמה נמוכה יותר – 1 או 2 3. שני מבחנים שונים בשני מקצועות רבי מלל שונים, הכוללים לפחות שתי תשובות של 15 שורות. יש לצרף מבחן מקורי בכתב ידו של התלמיד + מבחן בע"פ מתומלל על ידי הבוחן. יש להימנע מלהסביר, לפרש, או לשנות את הניסוח של התלמיד. • אבחון פסיכו-דיסקטי או פסיכולוגי ודיסקטי. 	<p>הבקשה תוגש רק במקרים חריגים בהם עולים מעבר לכל ספק פערים משמעותיים וקיים ידע מוכח שאינו בא לידי ביטוי בדרך אחרת.</p> <p>התאמה זאת אינה מתקיימת בכל המקצועות. יש לבדוק זאת מול מפמ"ר המקצוע.</p>

רמה	סוג ההתאמה	מאושרת ע"י	בהתבסס על	הערות
רמה 3 התאמות המתייחסות לתנאי הבחינה, דרך ההצגה, המענה והתוכן.	מבחן מתוקשב באנגלית (השמעה + הקלטה)	ועדת התאמה מחוזית/ערר/ מערך מל"ל	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצה של מורה אנגלית (נספח 12) • 2 חיבורים בכתב ידו של התלמיד • דוגמאות ממבחנים משווים : <p>מבחן משווה עם התאמה ברמה 2 (השמעה/הקלדה) מבחן משווה עם השמעה והכתבת תשובות התלמיד לבוחן (מתוקשב).</p> <ul style="list-style-type: none"> • אבחון פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי הכולל הרחבה ספציפית באנגלית. 	הבקשה תוגש רק אם הוכח כי התאמות מרמה נמוכה יותר אינן מסייעות. אישור ההתאמה של מבחן מתוקשב באנגלית יאפשר השמעת שאלון והקלטת תשובות הבחינה במערכת ה iTest . שימו לב, אין אפשרות בחירה בין הקלדת תשובות הבחינה והקלטת תשובות הבחינה . בחינה מתוקשבת = השמעה + הקלטה. הקלטת תשובות הבחינה אינה דורשת כתיבה ועל כן בבחינה מתוקשבת באנגלית לא מתקיימת ההתאמה "התעלמות משגיאות כתיב"
המרת המבחן במתמטיקה למקצוע מדעי אחר	ועדת התאמה מחוזית/ערר/ מערך מל"ל	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים (נספח 9 / 9א) • דוגמת מבחן ועדויות תומכות • אבחון פסיכו דידיקטי או פסיכולוגי ודידיקטי + אבחון ספציפי במתמטיקה. <p>שימו לב, חובה לצרף אבחון נפרד במתמטיקה (מעבר להרחבה באבחון), המצביע על הפרעת למידה ספציפית בחשבון בדרגת חומרה חמורה.</p>	מומלץ להגיש את הבקשה בסוף כיתה ט כדי שהתלמיד יוכל להשתלב במקצוע ההמרה מיד עם הכניסה לתיכון. נדרש ללמוד מקצוע מדעי אחר ויש לתאם עם מפמ"ר המקצוע המבוקש להמרה. מקצועות ההמרה מפורסמים בחוזר מנכ"ל .	
מבחן מותאם במתמטיקה ובמקצועות רבי מלל, דלי מלל	ועדת התאמה מחוזית/ערר/ מערך מל"ל	<p>במקצועות רבי מלל:</p> <ul style="list-style-type: none"> • שתי חוות דעת של מורים שונים למקצועות רבי מלל והמלצותיהם (נספח 11 / 11א). • דוגמאות משני מבחנים משני מקצועות לימוד שונים, הכוללות שתי תשובות של 15 שורות לפחות (יש לצרף מבחן מקורי בכתב ידו של התלמיד). 	ההתאמה איננה קיימת בכל המקצועות. יש להתעדכן דרך מפמ"ר המקצוע לגבי קיומה של ההתאמה ולגבי מבנה המבחן המותאם. אין מבחן מותאם באנגלית. תלמידים שאושרה להם ההתאמה ילמדו את כל היקף החומר הנדרש לבחינות הברות. בחינה מותאמת תכלול את כל נושאי הלימוד לבחינה .	

<p>בתוכנית ההיבחנות החדשה במקצועות חברה, מורשת ורוח לא יתקיימו מבחנים מותאמים, פרט למקצועות תושב"ע ותנ"ך בחינוך הממלכתי-דת.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • אבחון פסיכו-דידקטי או פסיכולוגי ודידקטי. • במקצועות מתמטיקה/דלי מלל – • חוות דעת המורה מתמטיקה (9/9א). • מבחן בכתב ידו של התלמיד הכולל שאלון הבחינה, הערות, ניקוד לכל שאלה וציון כולל, בעבור כל מקצוע דל מלל שבו מבוקשת ההתאמה. • אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי. • במקצוע מתמטיקה – נדרשת הרחבה ספציפית בגוף האבחון בתחום המתמטיקה (בנוסף על תת מבחן חשבון במבחי אינטליגנציה באבחון הכולל תחום זה). 			
<p>הבחינה בערבית: הבנה, הבעה ולשון (בחברה שאינה יהודית) מחולקת לשני חלקים ולסמלי שאלונים נפרדים – ספרות, והבנה, הבעה ולשון בשפה הערבית. ספרות נחשב למקצוע רב-מלל, ולכן כל הנהלים החלים על מקצועות רבי מלל חלים גם על מקצוע זה. ההגשה תתבצע ע"ג נספח 10א עבור התאמות בהבנה, הבעה ולשון ובנספח 11א עבור התאמות בשאלון הספרות.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים (נספח 10 / 10א). • מבחן בכתב ידו של התלמיד כולל שאלון הבחינה עם ניקוד לכל שאלה וציון כולל. הבחינה תכלול פרקים מכל תוכנית הלימודים – הבנה, הבעה ולשון. • חיבור בכתב ידו של התלמיד (15 שורות לפחות). • אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי. 	<p>ועדת התאמה מחוזית/ערר/ מערך מ"ל</p>	<p>1. מבחן מותאם במקצועות שפה: בערבית: הבנה, הבעה ולשון בחברה היהודית ערבית: הבנה, הבעה ולשון בחברה הערבית והדרוזית עברית בחברה הערבית והדרוזית</p>	
<p>בקשות להשמעה או להקלדה במקצועות הללו יוגשו במקרים חריגים ובודדים בלבד. ניתן להגיש בקשה להשמעה בנוסף על בקשה של מבחן מותאם ורק אם יימצא כי מבחן מותאם אינו מספיק. אפשר להגיש בקשה להקלדה ללא מבחן מותאם. <u>ניתן להגיש בקשה להתעלמות משגיאות כתיב בעברית/ ערבית:</u> <u>הבנה, הבעה ולשון</u> ובבחינה עברית בחברה הערבית, רק אם הוגשה בקשה למבחן מותאם במקצועות אלו.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • חוות דעת והמלצות של מורים (נספח 10 / 10א). • מבחן בכתב ידו של התלמיד כולל שאלון הבחינה עם ניקוד לכל שאלה וציון כולל + מבחן משווה לנחיצות ההשמעה. הבחינה תכלול פרקים מכל תוכנית הלימודים – הבנה, הבעה ולשון. • חיבור בכתב ידו של התלמיד (15 שורות לפחות). • אבחון פסיכודידקטי או פסיכולוגי ודידקטי. 		<p>2. מבחן מותאם בשפה עם השמעה/ הקלדה/ התעלמות משגיאות כתיב בעברית/ ערבית</p>	

עזרי תמיכה בעת היבחנות-

1. שימוש באטמי אוזניים לכל דורש - תלמיד שיבחר להשתמש באטמי אוזניים בזמן הבחינה, יוכל לרכוש אטמים ולהשתמש בהם במהלך בחינת הבגרות. מדובר באטמים בלבד ולא אוזניות.
  2. מילונית אלקטרונית בבחינה באנגלית – יותר שימוש במילונית אלקטרונית בכל הבחינות באנגלית, פרט לשאלון 016471 (מודול E). בשאלון זה תינתן ההתאמה של מילונית אלקטרונית רק לתלמידים שאושרה עבורם ההתאמה של "השמעת שאלון הבחינה" באנגלית והשימוש בה ייעשה באמצעות ה iTest.
  3. היבחנות בכיתה מצומצמת של 10-3 תלמידים – כיתה אחת בלבד בעבור כל מופע היבחנות - בית ספר רשאי לשבץ נבחנים בכיתה מצומצמת אחת בלבד בה יהיו לכל הפחות 3 נבחנים ולכל היותר 10 נבחנים. הרקע לשיבוץ תלמידים אלו הינו בשל קושי רגשי, הפרעת קשב ופעלתנות יתר ובשיקול דעת המועצה הפדגוגית של ביה"ס.
- הרחבה אודות פירוט סל ההתאמות, רמתן, הרקע לכל התאמה ודרך יישומן - ניתן לקרוא בחוברת יישום התאמות – עדכון מאי 2022: יישום התאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות עבור תלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב [יישום התאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות](#)
  - מסמכים נוספים שיכולים לסייע לדיון בנחיצות ההתאמות: שאלון איתור ראשוני (למורה, לתלמיד, להורה, נספחים א1+2א+3א), מחוון מורה (נספח ב), כלי מיפוי דיגיטלי.
  - אם התלמיד נדרש ללמוד מקצוע שפה זרה נוספת כמקצוע חובה בלבד, לא כהגברה (מעבר לאנגלית), הבקשה תוגש לדיון בוועדה המחוזית והדיון יתקיים כמו במקצוע אנגלית.
  - במקצועות שפה זרה נוספת ניתנות רק ההתאמות שבסמכות ביה"ס. במקרים חריגים שבהם תלמיד עם הפרעת למידה ספציפית יבחר את מקצוע ההגברה כשפה זרה נוספת שאינה מקצוע חובה, ויזדקק להתאמות בדרכי ההיבחנות שאינן בסמכות הוועדה הבית ספרית, יש לפנות לוועדת חריגים.
  - בבחינות בגרות בהן ייעשה שימוש באמצעות מערכת iTest הבחינה עצמה מתקיימת במחשב. על כן, חשוב שתלמידים הנבחנים באמצעות מערכת iTest יתרגלו במהלך השנה את בחינות התרגול המופיעות באתר הבחינות המתוקשבות. לקראת בחינת הבגרות יתקיימו בחינות הדמיה במקצועות השונים (התאריכים יפורסמו באתר אגף הבחינות).

ככלל, הנהלים המפורטים בחוזר נהלים זה תקפים גם בעבור האוכלוסיות והתוכניות המיוחדות המפורטות מטה. יש לוודא עם קליטת התלמידים למסגרות/כיתות/תוכניות האם קיבלו מענה במסגרת התוכנית "מלקויות ללמידה" והאם נבחנה זכאותם להתאמות בדרכי היבחנות. תלמיד אשר למד בחטיבת הביניים שבה מיושמת התוכנית לא יוגש לוועדה מחוזית.

10.1 תלמידים עם מוגבלות בשמיעה ולקות למידה/הפרעת קשב, הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים ולומדים בכיתה רגילה – תלמידים עם מוגבלות בשמיעה קוד 60, ברמת חומרת מוגבלות א'-ב'-ג' בזכאות לסל אישי, עם או ללא זכאות לאפיון מוגבלות נוסף³ יגישו את בקשותיהם לוועדת התאמות מחוזית. בשל המורכבות של מוגבלות בשמיעה והשפעותיה על תהליכי למידה, יש חשיבות להבחנה מبدלת של הפרעת למידה על רקע המוגבלות בשמיעה או על רקע לקות למידה ו/או הפרעת קשב. על כן, בכל פנייה לוועדת התאמות מחוזית בעבור תלמיד עם מוגבלות בשמיעה הלומד בכיתה רגילה יש לצרף חוות דעת מטעם מאבחנת מומחית תחום מוגבלות בשמיעה ולמידה עם הפיקוח על מוגבלות בשמיעה. נספח 6 המצורף לחוזר מפרט את הליך הטיפול בבקשה להתאמות בבחינות הבגרות עבור תלמידים עם מוגבלות בשמיעה הלומדים בכיתה רגילה על רקע לקות למידה ו/או הפרעת קשב.

10.2 תלמידים מחוננים ומצטיינים מאותרים הניגשים לבחינות בגרות החל מהיותם בבית הספר היסודי ועד להיותם בכיתה י' וקיבלו אישור לגשת לבחינות הבגרות במועד חורף תשפ"ה במקצועות ספציפיים בלבד (אנגלית, ביולוגיה, כימיה, מדעי המחשב, מתמטיקה, פיזיקה ושפות זרות כגון: סינית, ספרדית, ערבית, צרפתית, רוסית) ובהיקף של 5 יח"ל, ואשר עשויים להזדקק להתאמות בדרכי ההבחנות, יוגשו לדיון בוועדת חריגים של אגף הבחינות, פרט לתלמידים שסיימו את לימודיהם בחט"ב בה מתקיימת התכנית "מלקויות ללמידה".

10.3 תוכניות ואוכלוסיות מיוחדות מאושרות להגשה לוועדת התאמות מחוזית במועד הגשה ראשון ינואר 2025 (ראה פירוט תאריכים ונהלים בפרק 4.2) - תלמידים שלגביהם נמצא חשד ללקות למידה ו/או הפרעת קשב ועשויים להזדקק להתאמות בהבחנות בבחינות הבגרות, פרט לתלמידים שסיימו את לימודיהם בחט"ב בה מתקיימת התכנית "מלקויות ללמידה":

תלמידי כיתה י' הלומדים בתוכניות האצה לתלמידים מחוננים ומצטיינים
תלמידים הלומדים בתוכניות האצה (פלטפורמת טו"ב)
אגף א חינוך לילדים ונוער בסיכון – מח"טים ומפתנים

³ תלמידים עם מוגבלות בשמיעה ולקות למידה/הפרעת קשב הלומדים בכיתה רגילה [תלמידים עם מוגבלות בשמיעה 60, ברמת חומרת מוגבלות א'-ב'-ג' בזכאות לסל אישי, ללא זכאות לאפיון מוגבלות נוסף, ותלמידים עם מוגבלות בשמיעה 60, ברמת חומרת מוגבלות א'-ב'-ג' בזכאות לסל אישי, עם זכאות לאפיון מוגבלות נוספת בשכחות גבוהה ברמת תפקוד גבוהה (לקויות למידה ו/או הפרעת קשב 58-רמת תפקוד 1-2, הפרעות התנהגותיות ו/או רגשיות 55-רמת תפקוד 1-2, משכל גבולי 51-רמת תפקוד 1, הפרעות נפשיות 57 – רמת תפקוד 1)].

10.4 תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"

תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" היא תוכנית שמטרה לטפח בוגרים בעלי ידע ומיומנויות המותאמות למאה ה-21. במסגרת התוכנית יתאפשר לכל תלמיד/ה ללמוד קורס אקדמי שיהווה חלק מתוכנית הלימודים בתחומי הדעת הנלמדים לבגרות. להרחבת הקריאה: [קישור לנהלים לתוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"](#). שנת הלימודים תשפ"ה הינה שנתה הראשונה של התוכנית ועל כן התאמות בדרכי ההיבחנות שניתנות בבחינות הבגרות בוועדת התאמות מחוזית, לא יינתנו במסגרת הקורסים האקדמיים. נושא ההתאמות בדרכי ההיבחנות ידונו בעתיד בשיח עם המוסדות האקדמיים. על מנת להבטיח את הצלחת התלמידים בקורס האקדמי חשוב ללוות אותם בתהליך הלמידה, לאתר תלמידים הזקוקים לתגבור לימודי ולסייע במתן שעות פרטניות/בודדות.

10.5 תלמידים הלומדים בבתי ספר תחת פיקוח משרד העבודה

החל משנת הלימודים תשפ"ה הדיונים להתאמות בדרכי ההיבחנות בבחינות הבגרות, יעברו בהדרגה מוועדת חריגים באגף הבחינות, לדיון בוועדת התאמות מחוזית עבור תלמידים עם לקות למידה ו/או הפרעת קשב. ראה פירוט בטבלה:

כיתה בתשפ"ה	מועד היבחנות	למי מגישים
י"	היבחנות בחורף/קיץ תשפ"ו בהיותם בכיתה י"א	וועדת התאמות מחוזית בהתאם לנהלי ההגשה המפורטים בחוזר זה.
י"א	היבחנות בחורף/קיץ תשפ"ה בהיותם בכיתה י"א / י"ב	ועדת חריגים אגף הבחינות באמצעות השילובית.
י"ב	היבחנות בחורף/קיץ תשפ"ה בהיותם בכיתה י"ב	ועדת חריגים אגף הבחינות באמצעות השילובית.

תלמיד כיתה י" שטרם קליטתו לבית ספר במשרד העבודה קיבל זכאות לשירותי חינוך מיוחדים בוועדת זכאות ואיפיון יופנה בצרוף החלטת ועדת זכאות ואיפיון לוועדת חריגים באגף בחינות באמצעות מערכת הבגרויות.

ההגשה תיעשה על ידי בתי הספר, על פי המיקום הגאוגרפי ובהתאם לנהלי חוזר זה וללוחות הזמנים המפורסמים בחוזר (מצורף נספח 15 - רשימת שיוך למחוזות. השיוך במערכת הבגרויות מתבצע באופן אוטומטי למחוז הגאוגרפי אליו שייך בית הספר).

11. התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב המוגשים לוועדת התאמות מחוזית בשנה"ל תשפ"ה

הגשה לוועדת התאמות מחוזית

תחום דעת התאמה	רבי מלל	מתמטיקה ומקצועות דלי מלל	מקצועות שפה: • עברית: הבנה, הבעה ולשון • ערבית: הבנה, הבעה ולשון • עברית לדוברי ערבית	אנגלית
השמעה	2 חו"ד מורים (11/11א) + 2 מבחנים משווים בשני מקצועות שונים. אישור השמעה תקף גם לדלי מלל	אישור השמעה ברבי מלל תקף גם למקצועות מתמטיקה ומקצועות דלי מלל.	ניתן להגיש בקשה להשמעה בנוסף על בקשה למבחן מותאם במקצוע זה, רק אם יימצא כי מבחן מותאם אינו מספק. נדרש מבחן משווה להשמעת שאלון	חו"ד מורה (נספח 12) + מבחן משווה להשמעה + חיבור באנגלית בכתב יד. התעלמות משגיאות כתיב באנגלית יחד עם בקשה להשמעת שאלון הבחינה
הקלדה	2 חו"ד מורים (11/11א) + 2 מבחנים בכתב ידו של התלמיד בשני תחומי דעת שונים	✗	ניתן לבקש ללא מבחן מותאם חו"ד מורה (10/10א) + 2 מבחנים בכתב יד + חיבור בכתב ידו של התלמיד	חו"ד מורה אנגלית (12) + 2 מבחנים בכתב ידו של התלמיד + חיבור
בעל פה / מתקשב באנגלית (השמעה והקלטה)	2 חו"ד מורים (11/11א) + עדויות לאי יעילות מספקת של התאמה מרמה 1-2 + שני מבחנים משווים לבע"פ בשני מקצועות שונים	✗	✗	חו"ד מורה (נספח 12) + 2 חיבורים בכתב ידו של התלמיד + מבחן משווה לנחיצות השמעה + מבחן משווה עם השמעה והכתבה לבחון נייטרלי (יש לצרף תמלול של הבחינה בע"פ)
מותאם	2 חו"ד מורים (11/11א) + 2 מבחנים בשני מקצועות שונים, הכוללים שתי תשובות בכתב יד בהיקף 15 שורות	מתמטיקה-חו"ד מורה (נספח 9/9א) + מבחן בכתב יד התלמיד דלי מלל- חו"ד מורים + מבחן בעבור כל מקצוע דל מלל בנפרד	מחונן מורים (נספח 10/10א), מבחן מלא בכתב יד, חיבור בכתב ידו של התלמיד (כ-15 שורות)	✗
המרה	✗	מתמטיקה- מחונן מורה (נספח 9/9א), דוגמת מבחן ועדויות תומכות. אבחון נפרד ומעמיק במתמטיקה המצביע על קיומה של הפרעת למידה ספציפית בחשבון בדרגת חומרה חמורה	✗	✗

באישור הוועדה הבית ספרית

- הארכת זמן הבחינה
- הגדלת שאלון הבחינה (מסמך רפואי)
- ניתן לאשר התאמות אלו לאחר בחינת נחיצותן, ללא חובת אבחון דידיקטי/פסיכודידיקטי
- לרשות בית הספר שימוש בעזרי תמיכה (ראה פירוט עמ' 24)

דגשים לכל סוגי ההתאמות

- הערכת תפקוד וביצוע, תוך דגש על תהליכי התערבות, למידה/הערכה.
- באחריות בית הספר לבסס את הבקשה, לנמק ולהמחיש את נחיצות ההתאמות המבוקשות בכל דרך אפשרית שתימצא לנכון כדוגמה: חיבור, מבחן, עבודות ותוצרי כתיבה אחרים.
- תיעוד בדיקת נחיצות ההתאמות לקראת בחינות הבגרות, באופן מדורג לאורך השנה.
- הגשת הבקשות לוועדת ההתאמות המחוזית:
- מועד ראשון עד תאריך **7.1.2025** עבור תלמידי כיתה י' הניגשים לבחינות הבגרות במקצועות החברה, המורשת והרוח במועד קיץ תשפ"ה, ועבור תלמידים הלומדים בתוכניות מיוחדות.
- מועד שני עד תאריך **10.06.2025** בעבור תלמידי כיתה י' הניגשים להיבחנות בשנת הלימודים תשפ"ו (בהיותם בכיתה י"א) בכלל המקצועות.

את כל הבקשות לוועדת התאמות יש להגיש במערכת הבגרויות ובצירוף הנספחים המתאימים: נספח 3 חתום ע"י מנהל, אישור הורים (נספח 4), תעודות (כיתות ט + י + שנה אחרונה לתלמידי יא), מכתב תלמיד, חו"ד מורים (נספחים 9-12), ואבחון מתאים חתום בכתב יד המאבחן.

* התרשים המרכז אינו עומד בפני עצמו אלא בכפוף לפירוט המופיע בגוף החוזר

<p><u>נספחי רשות</u> מסמכים המסייעים לצוות החינוכי</p>	<p><u>נספחי מערך מל"ל –</u> <u>"מלקויות ללמידה"</u></p>	<p><u>נספחי חובה וועדה מחוזית</u> <u>נספחי מידע (5-7)</u></p>
<p>נספח 1א, 2א, 3א שאלון איתור ראשוני (למורה, לתלמיד, להורה)</p> <p>נספח ב - בדיקה להיכרות והתבוננות בתלמיד - קריאה</p> <p>נספח ג - הודעה להורים</p>	<p>נספח 4 – ערר מל"ל ערעור על החלטת מערך האבחון מל"ל – "מלקויות ללמידה"</p>	<p>נספח 3 – טופס הפנייה לוועדת התאמות מחוזית נספח 4 – הסכמת הורים לויתור סודיות נספח 5 – בעלי תפקידים במנהל הפדגוגי ובמחוזות נספח 6 – נהלי הגשה עבור תלמידים עם זכאות לשירותי חנ"מ, מוגבלות בשמיעה, הלומדים בכיתה רגילה נספח 7 – סטנדרטים לביצוע בחינה בעל פה לתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב – יעודכן בהמשך נספח 9 - מתמטיקה (עברית / ערבית) – דיווח מורה נספח 10 – עברית / ערבית: הבנה, הבעה ולשון - דיווח מורה נספח 11 – מקצועות רבי מלל (עברית / ערבית) – דיווח מורה נספח 12 – אנגלית – דיווח מורה נספח 14 – סיכום הוועדה הבית ספרית להתאמות בסמכות בית הספר עם אבחון ובלעדיו נספח 15 – פרטי בתי הספר במשרד העבודה ושייכים למחוזות</p>